

OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu kształcenia: Metodyka nauczania
2. Kod modułu kształcenia: 03- MET- PDM
3. Rodzaj modułu kształcenia: obowiązkowy, specjalizacyjny (kontynuacja po specjalności z licencjatu)
4. Kierunek studiów: filologia polska, profil ogólnoakademicki
5. Poziom studiów: II stopień
6. Rok studiów: I, II
7. Rodzaje zajęć i liczba godzin: 60 h ćw., 30 h warsztatów
8. Liczba punktów ECTS: 9
9. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców) / prowadzących zajęcia: anitag@amu.edu.pl
10. Język wykładowy: polski

II. Informacje szczegółowe

1. Cel (cele) modułu kształcenia:

- zaznajomienie studenta z wiedzą na temat zasad, teorii i praktyk właściwych dla metodyki nauczania literatury i języka polskiego w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej;
- zapoznanie z terminologią stosowaną w dydaktyce przedmiotowej, z tradycyjnymi i współczesnymi stanowiskami naukowymi w zakresie przedmiotu, zasadami opisu działań dydaktycznych;
- wykształcenie umiejętności integrowania wiedzy z różnych dziedzin: psychologii, pedagogiki ogólnej, literaturoznawstwa i językoznawstwa w celu jej wykorzystania w pracy zawodowej nauczyciela polonisty; rozwijanie kreatywności i innowacyjności oraz kształtowanie umiejętności prowadzenia działań badawczych;
- kształtowanie zdolności do autorefleksji, umiejętności komunikowania się ze specjalistami wspierającymi edukację.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

3. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych dla modułu kształcenia i odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów:

Symbol efektów kształcenia*	Po zakończeniu modułu (przedmiotu) i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia Student:	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów [#]
MET_01	ma uporządkowaną, pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o zakresie, miejscu i znaczeniu metodyki nauczania literatury i języka polskiego zorientowaną na działania praktyczne;	K_W01, K_W03, K_W07, K_U06, K_U07, K_K03
MET_02	zna treść podstawowych dokumentów oświatowych i umie wykorzystać je w praktyce zawodowej, kompetentnie posługuje się terminologią stosowaną	K_W02, K_U01, K_U03, K_U04, K_U05, K_U07, K_U16, K_K08, K_K09

	w dydaktyce przedmiotowej, potrafi dostosować sposoby pracy do etapu rozwoju intelektualnego i emocjonalnego ucznia oraz do zadań przedmiotu;	
MET_03	potrafi planować kształcenie sprawności językowych i komunikacyjnych uczniów; dostrzega różnice pomiędzy modelem teoretycznym dydaktyki j. polskiego a praktyką szkolną;	K_W02, K_W03, KW_05, K_W09, KW_10, K_W11, K_W12, KW_18, K_U02, K_U03, K_K03, K_K06.
MET_04	potrafi zaplanować pracę z tekstem kultury, świadomie wykorzystując różne metody analizy i interpretacji;	K_W02, K_W04, KW_05, K_W06, K_W08, K_W13, K_W14, KW_15, KW_16, K_W17, KW_18, K_U05, K_U08, K_U09, K_U12, K_U13, K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K10
MET_05	umie właściwie zaplanować proces kształcenia (plan dydaktyczny, konspekt, scenariusz, projekt) i przeprowadzić lekcję warsztatową z języka polskiego;	K_W03, KW_05, K_W17, KW_18, KW_19, K_U04, K_U07, K_U10, K_U12, K_U14, K_U15, K_U16, K_K08, K_K11, K_K12.
MET_06	umie analizować efekty własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej; potrafi zaplanować własny rozwój zawodowy;	K_W02, K_W04, KW_05, KW_19, K_U01, K_U03, K_U04, K_U06, K_U09, K_U10, K_U11, K_U17, K_K07, K_K08, K_K09

efekty kształcenia dla kierunku studiów (np. K_W01, K_U01, ..)

W – wiedza; U – umiejętności; K – kompetencje społeczne (wyszczególnione tylko w symbolach kierunkowych efektów kształcenia)

01, 02... – numer efektu kształcenia

UWAGA! Zaleca się, aby, w zależności od modułu, liczba efektów kształcenia zawierała się w przedziale: **5-10**.

4. Treści kształcenia

Nazwa modułu kształcenia:			
Symbol kształcenia*	treści	Opis treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia modułu [#]
TK_01		Dominanty kształcenia polonistycznego na III i IV etapie w świetle dokumentów oświatowych.	MET_01, MET_02,
TK_02		Cele edukacyjne w nauczaniu języka polskiego, strategie, metody, formy pracy	MET_01, MET_02,

	na III i IV etapie edukacyjnym.	
TK_03	Sprawność językowa i komunikacyjna ucznia gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej: koncepcje dydaktyczne a praktyka szkolna.	MET_02, MET_03,
TK_04	Odbiór różnych tekstów kultury. Alfabet tekstów kultury: medialność, wizualność, audialność, audiowizualność, wielozmysłowość.	MET_02, MET_03, MET_04.
TK_05	Teoretyczne i praktyczne problemy odbioru literatury w szkole: uwarunkowania lektury tekstu kultury, bariery odbioru, pojęcia teoretycznoliterackie w procesie kształcenia. Różne sposoby wykorzystania wiedzy historycznoliterackiej, korespondencji sztuk, biografii i filozofii.	MET_02, MET_04.
TK_06	Motywowanie do lektury: sprawności lekturowe ucznia, kanon literacko-kulturowy, całość a fragment dzieła literackiego, wartościowanie dzieła literackiego.	MET_02, MET_04
TK_07	Rozwijanie umiejętności tekstotwórczych gimnazjalisty i licealisty: formy wypowiedzi ustnych i pisemnych, poprawność językowa i tekstowa, twórcze pisanie.	MET_02, MET_03,
TK_08	Dokumenty oświatowe a projektowanie i realizacja lekcji (podstawa programowa, program nauczania, plan wynikowy).	MET_02, MET_05, MET_06
TK_09	Rola środków dydaktycznych w kształceniu polonistycznym.	MET_01, MET_02
TK_10	Indywidualizacja procesów nauczania j. polskiego (praca z uczniem wybitnie zdolnym oraz z uczniami dysfunkcyjnymi, np. dyslektycznymi).	MET_02, MET_03, MET_04
TK_11	Projektowanie i planowanie pracy szkolnego polonisty. Samokształcenie i docieranie do informacji, selekcjonowanie wiedzy, ocena krytyczna źródeł, wykorzystanie multimediów i technologii informacyjnych.	MET_05, MET_06
TK_12	Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności (w tym egzaminy zewnętrzne), rola oceny szkolnej i jej komunikowanie, kryteria oceny wypowiedzi ustnych i pisemnych.	MET_02, MET_03, MET_05.

5. Zalecana literatura:

1. Podstawa programowa [www.men.gov.pl], informatory egzaminacyjne [www.cke.edu.pl], aktualne podręczniki.
2. Bortnowski S., *Przewodnik po sztuce uczenia literatury*, Warszawa 2005.
3. *Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2005.
4. *Innowacje i metody. W kręgu teorii i praktyki. Podręcznik akademicki dydaktyki kształcenia polonistycznego*, pod red. M. Kwiatkowskiej-Ratajczak, T.1, Poznań 2011
5. Kaniewski Jerzy, *Od czytania do pisania. Interpretacja tekstu literackiego w szkole średniej*, Poznań 2002.
6. Labuda Wit Aleksander, *Lekcje czytania. Eksplikacje literackie, cz. I*, pod red. W. Dynaka, A. W. Labudy, Warszawa 1991.
7. *Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury*, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
8. Uryga Zenon, *Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego*, Warszawa-Kraków 1996.
9. *Wiązanie kształcenia językowego z literacko-kulturowym w gimnazjach i liceach*, pod red. Z. Urygi, R. Jedlińskiego i M. Sienko, Kraków 2007.
10. Wyslouch Seweryna, *Adaptacja filmowa jako przekład intersemiotyczny*, w: *Literatura a sztuki wizualne*, Poznań 1994.

6. Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b-learningu
7. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

III. Informacje dodatkowe

1. Odniesienie efektów kształcenia i treści kształcenia do sposobów prowadzenia zajęć i metod oceniania

Nazwa modułu (przedmiotu):				
Symbol efektu kształcenia dla modułu *	Symbol kształcenia realizowanych w trakcie zajęć [#]	treści w	Sposoby prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów kształcenia	Metody oceniania stopnia osiągnięcia założonego efektu kształcenia ^{&}
MET_01	TK_01,TK_02, TK_09, TK_12		pogadanka heurystyczna, analiza dokumentacyjna, elementy wykładu	bieżąca ocena aktywności w czasie zajęć
MET_02	TK_01,TK_02, TK_03, TK_04,TK_05, TK_06, TK_07,TK_08, TK_09, TK_10, TK_12,		pogadanka heurystyczna, analiza dokumentacyjna, dyskusja „burza mózgów”, praca pisemna (m.in. przygotowanie różnych form dokumentacji lekcji)	bieżąca ocena aktywności w czasie zajęć, ewaluacja pracy pisemnej
MET_03	TK_03,TK_04, TK_07, TK_10, TK_12,		pogadanka heurystyczna, metoda ćwiczeń praktycznych, elementy wykładu, dyskusja,	bieżąca ocena aktywności w czasie zajęć,

MET_04	TK_04,TK_05, TK_06, TK_10	pogadanka wstępna, analiza dokumentacyjna, dyskusja/debata,	bieżąca ocena aktywności w czasie zajęć,
MET_05	TK_08, TK_11, TK_12	obserwacja lekcji, dyskusja/forum krytyków, sporządzenie konspektu odtwórczego, redagowanie sprawozdania / refleksji metoda ćwiczeń praktycznych, elementy wykładu	bieżąca ocena aktywności w czasie zajęć, ocena pracy pisemnej
MET_06	TK_08, TK_11,	analiza dokumentacyjna, projekt planu rozwoju zawodowego	ocena aktywności w czasie zajęć, ocena pracy pisemnej

* np. KHT_01 – kod modułu kształcenia wg tabeli w pkt. II 3 i w pkt. II 4

np. TK_01 – symbol treści kształcenia wg tabeli w pkt. II 4

& Proszę uwzględnić zarówno oceny formujące(F) jak i podsumowujące(P)

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących ocenie osiągnięcia opisanych efektów kształcenia.

2. Obciążenie pracą studenta (punkty ECTS)

Nazwa modułu (przedmiotu):	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności *
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	90
Godziny konsultacji	5
Merytoryczne przygotowanie do zajęć zgodnie z zaleceniami prowadzącego	30
Lektura literatury przedmiotu	25
Realizacja ćwiczeń badawczych	30
Przygotowanie konspektu lekcji warsztatowej i autorefleksji	10
Przygotowanie do egzaminu	25
Opracowanie autorskiego projektu edukacyjnego	10
SUMA GODZIN	225
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU (PRZEDMIOTU)	9

* Godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min.

Praca własna studenta – przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu,...

3. Sumaryczne wskaźniki ilościowe

- a) Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich
- b) Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne i projektowe

4. Kryteria oceniania

Na ocenę końcową składają się:

- wartość merytoryczna projektu edukacyjnego (ocena konspektu zajęć)
- znajomość zagadnień z zakresu treści kształcenia i lektur (egzamin teoretyczny)
- umiejętność przeprowadzenia lekcji języka polskiego (egzamin praktyczny).

5,0 – bardzo dobra: student potrafi sporządzać konspekty w pełni poprawne pod względem metodycznym i językowym, z wyraźnymi śladami inwencji twórczej (ciekawa struktura lekcji, bogate materiały); potrafi prowadzić lekcję języka polskiego w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej, uwzględniając poziom klasy, poprawną metodycznie (dobór metod i form pracy, sposób formułowania tematu, forma sprawdzania umiejętności), spójną (logiczne następstwo poszczególnych ogniw lekcji), potrafi nawiązać kontakt z uczniami, posiada umiejętność samooceny oraz dyskusji na temat koncepcji lekcji i jej realizacji; bardzo dobrze zna zagadnienia teoretyczne i zalecane lektury;

4,5 – jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami, zwłaszcza w zakresie samodzielnego i twórczego podejścia do egzaminu praktycznego;

4,0 – dobra, przy pełnej poprawności językowej i metodycznej zdarzają się sporadyczne usterki w konspekcie (np. schematyczny sposób redagowania tematu, błędne zapisy w zestawie metod i celów szczegółowych); student potrafi poprowadzić lekcję poprawną i spójną, jednak jej efektywność i umiejętności interpersonalne studenta budzą zastrzeżenia, student dobrze zna zagadnienia teoretyczne i zalecane lektury

3,5 – zadawalająca, w zakresie poprawności metodycznej i językowej można odnotować nieznaczne odstępstwa od normy, student stosuje podstawową strukturę konspektu; jednak w części praktycznej popełnia błędy w zakresie spójności i efektywności nauczania, znajomość zagadnień teoretycznych dostateczna.

3,0 – zadawalająca, w zakresie poprawności metodycznej i językowej można odnotować odstępstwa od normy, student zachowuje jedynie podstawową strukturę konspektu, jest mało samodzielny w wymiarze praktycznym, znajomość zagadnień teoretycznych dostateczna.

2,0 – niezadawalająca, student nie spełnia kryteriów oceny dostatecznej.